

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/329/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812202960
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812202960.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa R., so sídlom G. X, J., IČO XX XXX XXX, zastúpeného P., so sídlom G. X, J., IČO XX XXX XXX proti odporcovi G. P., bytom R. XXX/XX-X, G., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu X., so sídlom L. X, G., IČO XX XXX XXX, zastúpeného I. S. Q., advokátom, so sídlom I. X/S., B., o zaplatenie sumy 2.412,09 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 10C/294/2012-92 zo dňa 3. januára 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti - vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 217,76 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka I. S. Q., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 17,77 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka I. S. Q., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 2.412,09 Eur s príslušenstvom. Súd vydal platobný rozkaz, č.k. 11Ro/49/2012-64 zo dňa 24.05.2012, ktorý sa nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk. Dňa 04.10.2012 oznámil vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu vstup do konania na stranu odporcu a následne dňa 10.10.2012 podal odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Podaním zo dňa 03.12.2012 vzal navrhovateľ podaný návrh celkom späť. S poukazom na § 96 ods. 1 O.s.p. súd konanie zastavil. Vedľajší účastník si uplatnil trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia v sume 217,76 Eur za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a podanie odporu. Späťvzatím návrhu voči odporcovi navrhovateľ procesne zaviniel zastavenie konania, a preto by inak bol povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu. Súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, z ktorých citoval spochybnenie nutnosti a účelnosti vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Pri úkone právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia, u právneho zástupcu vedľajšieho

účastníka mal za to, že ku skutočnému naplneniu obsahu tohto úkonu právnej služby nedošlo. Trovy konania v uplatnenej výške vedľajším účastníkom nepovažoval za účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade ani odporca nemal vedomosť o vstupe vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu, nakoľko ani súdu sa nepodarilo doručiť odporcovi písomnosti vo veci a aj z tohto dôvodu by bolo nedôvodné priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Súd poukázal i na to, že právnenému zástupcovi navrhovateľa nebol ešte zasielaný odpor vedľajšieho účastníka zo dňa 09.10.2012, teda v čase späťvzatia návrhu na začatie konania zo dňa 27.11.2012 nemal vedomosť o podanom odpore vedľajšieho účastníka, a preto späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno vnímať ako procesnú reakciu na podaný odpor vedľajším účastníkom. Uviedol, že nepriznaním náhrady trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi, neporušil základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, pretože ich nepovažoval za účelne vynaložené. O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 217,76 Eur, alebo aby odvolací súd prerušil konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a predložil Súdnemu dvoru EÚ ním navrhnuté prejudiciálne otázky, ak sa nestotožní s argumentáciou vedľajšieho účastníka. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 58,44 Eur. Mal za to, že pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré bolo skončené zastavením v dôsledku späťvzatia žaloby, je nevyhnutné posudzovať zásadne len procesné kritériá úspechu, či neúspechu účastníkov. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže žalobca vzal žalobu späť až po jeho vstupe a podaní odporu. Spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že v množstve súdnych sporov pôsobil už jeho vstup do konania (aj bez vyjadrenia vo veci samej) pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku, vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Poukázal na to, že súdy v platobnom rozkaze priznávajú dodávateľovi trovy konania, ktoré si dodávateľ prevažne žiada priznať v nezákonnej výške aj za úkon právne služby písomné podanie protistrane - pokus o zmier, ktorý je v rozpore s advokátskou tarifou. Napriek tomu, že žaloby žalobcu sú zhodné v tisíckach iných vecí, súdy nezisťujú účelnosť trov u dodávateľa. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. V súvislosti s nepriznaním trov vedľajšieho účastníka poukázal na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ, na novelizované znenie § 137 O.s.p. s účinnosťou od 01.01.2012 a na rozsudok Súdného dvora EÚ z 22.12.2010 vo veci C-279/09 Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH (DEB) proti Spolková republika Nemecko, z ktorého aj citoval. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012 a na viaceré rozhodnutia krajských súdov, z ktorých citoval. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou

úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ a navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 70,12 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Zastával názor, že takýto vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc v súdnom konaní. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012, sp. zn. 3Cob/259/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co 164/2012. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp.zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co 91/2012. V zmysle uvedeného zastáva názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezů Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co 100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporkyňu v konaní nezastupuje. K návrhu vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky uviedol, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania krajským súdom bol len výrok, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nebola priznaná náhrada trov konania. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzťatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zavinił, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinił, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzťatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporcu (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral späť návrh na začatie konania bez udania dôvodu a späťvzatím návrhu zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, čím mu podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vznikla povinnosť uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p., pretože trovy právneho zastúpenia za úkony právnej služby - príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie odporu nepovažoval za účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal, pričom ani odporca nemal vedomosť o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Súd prvého stupňa taktiež späťvzatie návrhu navrhovateľom nepovažoval za reakciu na podaný odpor vedľajšieho účastníka, nakoľko mu tento ani nebol doručený.

Odvolačný súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Do predmetného konania vedľajší účastník vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal odpor (zo dňa 09.10.2012, č.l. 79), v ktorom vzniesol námietku premlčania.

Pri skúmaní účelnosti úkonov právnej služby (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie odporu) u právneho zástupcu vedľajšieho účastníka odvolací súd dospel k záveru, že tieto právne úkony nie je možné v danej veci posúdiť ako neúčelné. Právny zástupca v konaní je zárukou kvality a odbornosti v rozsahu ním poskytovaných právnych služieb potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. V tomto prípade z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca vedľajšieho účastníka sa oboznámil s vecou, podrobil prípad rozboru a analýze, čo predchádza kvalifikovanému podaniu vo veci samej. Následne podal vo veci odpor vedľajšieho účastníka obsahujúci relevantný právny rozbor, v závere ktorého vzniesol námietku premlčania. Účelnosť úkonu právnej služby - podanie odporu nemožno posudzovať len podľa procesnej reakcie navrhovateľa. V zmysle uvedeného odvolací súd má za to, že niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu neúčelnosti jednotlivých úkonov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 217,76 Eur podľa § 10 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a), b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 2.412,09 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 101,25 Eur, písomné podanie na súd - odpor 101,25 Eur a režijný paušál 2 x 7,63 Eur.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 17,77 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 217,76 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho

konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 19,92 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 9,96 Eur za podanie odvolania vedľajšieho účastníka a režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 17,77 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.